

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa M. S.,
małoletniej A. S., Ł. S., P. S., J. T. i D. S. - następców prawnych D. S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Rejonowemu Zarządowi Infrastruktury w B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 stycznia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 29 maja 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne

zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwany Skarb Państwa wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie I ACa [...].

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej skarżący uzasadniał tym, że Sąd drugiej instancji zawyrokował co do roszczenia nieopartego na podstawie faktycznej wskazanej przez powoda do chwili zamknięcia rozprawy przed Sądem pierwszej instancji. Ponadto skarżący wskazał, że skoro biegli wypowiadali się w przedmiocie prac niezbędnych do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w 2014 r. oraz w 2017 r., to nie można uznać, że kwoty wyliczone przez biegłego mogły być wymagalne już w 2012 r., a co za tym idzie nie można było zasądzić odsetek z tytułu opóźnienia.

W związku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba podnieść, że odwołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października

2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, nie publ.; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Okoliczności wskazane przez skarżącego nie wskazują, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona. Powodowie opierali swoje roszczenie na niedogodnościach, jakie powodowało funkcjonowanie w ich okolicy lotniska w Ł.. W pozwie powołali przy tym się na uchwałę samorządową o ustanowieniu obszaru ograniczonego użytkowania z 2010 r. W toku postępowania uchwała ta została uchylona i zastąpiona uchwałą z 2016 r. W ocenie skarżącego jest to wystarczające do oddalenia powództwa, skoro powodowie wyraźnie nie zmienili podstawy powództwa i nie oparli swojego roszczenia odszkodowawczego na nowej uchwale. Pogląd taki nie może być jednak uznany za oczywiście zasadny, skoro jak zauważył Sąd Apelacyjny powodowie łączyli swoje roszczenie odszkodowawcze z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania i uciążliwościami, jakie powoduje funkcjonowanie lotniska.

Wskazanie konkretnego aktu prawa miejscowego precyzowało jedynie ów obszar przez określenie jego normatywnego źródła. Uwzględnienie przez Sąd Apelacyjny w podstawie faktycznej wyroku aktu prawa miejscowego, który ów akt zastąpił, w związku z utratą mocy pierwotnej uchwały w toku postępowania, nie oznaczało tym samym *per se* orzekania o *aliud*, w kolizji z art. 321 § 1 k.p.c. (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 października 2020 r., II CSK 184/20, nie publ. podobnie w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2019 r., II CSK 648/19, nie publ.).

Poza tym roszczenie odszkodowawcze zostało bowiem oparte na 129 ust. 2 i art. 136 p.o.ś. Istnienie aktu prawa miejscowego, na podstawie którego ocenia się ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości jest zaś jedynie przesłanką faktyczną przewidzianą w tym artykule. Powód nie wywodzi zatem swoich praw z samej uchwały, lecz z ustawy, zaś kwalifikacja gruntów dokonana w uchwale może jedynie uzasadniać zakres terytorialny i czasowy jego roszczenia

(zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2020 r., II CSK 106/20, nie publ.)

Nie przemawiają także za oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej argumenty skarżącego, że nastąpiło wadliwe naliczenie odsetek. W przypadku naliczania odsetek za wyrównanie szkody obowiązuje zasada ogólna, zgodnie z którą zobowiązany pozostaje w opóźnieniu od chwili wezwania go przez poszkodowanego do spełnienia świadczenia. Jedynie w wyjątkowych sytuacjach, kiedy wysokość świadczenia nie mogła być znana w chwili tego wezwania, zasądza się odsetki od daty późniejszej. Zasady doświadczenia życiowego przemawiają zaś za tym, że pozwany - jako organ samorządu terytorialnego dysponował danymi dotyczącymi wielkości nieruchomości powoda i sposobu jej wykorzystania, co więcej, wiedząc o stanowionym przez siebie prawie - uchwale, jako jednostka kierująca się zasadą gospodarności w zarządzaniu własnym budżetem, musiał dokonywać na jego potrzeby choćby szacunkowe wyliczenia wysokości kwot należnych podmiotom objętym uchwaloną przez siebie uchwałą. Pozwany miał wystarczające podstawy oraz dostęp do wiedzy umożliwiające wyliczenie tych kwot. Odniesienie się zaś do późniejszej uchwały z 2016 r. jest chybione. Nie zmienia ona bowiem ani stanu faktycznego uzasadniającego konieczność odszkodowania, ani nie zawiera zmienionego sposobu wyliczeń powstałych szkód. Szkada powoda nastąpiła już wcześniej i również wcześniej znany był jej rozmiar (tak Sąd Najwyższy w wymienionym postanowieniu z dnia 24 września 2020 r., II CSK 106/20).

Konkludując, w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw

[aw]